Nr. 51. w Niedzielę dnia 1. Marca 1857.

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

PRZEDPŁATA: ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr. na całe Prusy 2 tal.

INSERATY: 1 sgr. 3 fen. od wiersza na ½ szerokości przyjmują się tylko w expedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornéj W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Londyn, 26. Lutego. — Na posiedzeniu izby wyższéj ukończyły się rozprawy o sprawie chińskiéj. Przy głosowaniu było głosów za rządem 146, przeciw 110.

W izbie niższéj wciągnął Cobden sprawę chińską do rozpraw. John Russel mówił przeciw rządowi. Rozprawy odroczono.

Paryż, 27. Lutego. — Według depeszy tu nadesłanéj z Turynu, przybył do téj stolicy wielki książe Konstanty na d. 26. b. m. Z Neapolu donoszą pod d. 23., że tam panowała spokojność, ale że tajne towarzystwa knowały spiski.

Z Makao donoszą pod d. 10. Stycznia, iż cesarz chiński ogłosił w stanie oblężenia 5 portów, do których przypuszczano Europejczyków.

Aleksandrya, 20. Ltego. — Wicekról wróci jeszcze w tym miesiącu do Aleksandryi. Z Bombaju donoszą, iż nową zaciągną tam pożyczkę 5cio procentową. Wciąż wysyłają na zatokę perską świeże wojska. Stan rzeczy w Chinach wcale się nie zmienił. Wszystkie okręty europejskie opuściły Whampoa.

Betlin, 27. Lutego. — Najświeższe wiadomości. W izbie deputowanych zakończono ogólne rozprawy nad prawem rozwodowem i przystąpiono do roztrząsania pojedyńczych paragrafów. Niemal bez dyskusyi zniesiono w §. 1 powody, z których dotąd rozwiązywano małżeństwa, a mianowicie: 1) wzajemne zezwolenie na rozwód; 2) głęboko zakorzenioną odrazę; 3) podejrzane obcowanie wbrew zakazowi sądowemu; 4) niedostateczny dowód nieposzlakowanego pożycia małżonki, która się oddaliła od swego męża; 5) odmawianie obowiązku małżeńskiego; 6) niemoc i ułomności ciała, które powstały w czasie małżeństwa. Inne jeszcze powody które rząd w swym projekcie umieścił, jako niedopuszczające rozwodu, a mianowicie obłąkanie i szaleństwo, wzbudziły przydłuższe rozprawy. Deputowani Patow i Rhades przemawiali za rozwodem z powodu obłąkania i szaleństwa, minister zaś sprawiedliwości, deputowani Fürst, Graevenitz, Mathis, Gerlach i Keller, popierali projekt rządowy, aby z tych powodów nie dawać rozwodów. Izba w końcu przyjęła projekt rządowy.

Do sporów europejskich przybywa jeszcze jeden, to jest spór amerykański, z powodu odrzucenia przez senat wasyngtoński traktatu zawartego między Dallasem i Clarendonem względem spraw centralno amerykańskich. Rzecz ta atoli nie jest tak niebezpieczna, jak to wystawiła zbyt skwapliwa wiadomość telegraficzna. Dotąd przynajmniéj spór toczy się między władzami amerykańskiemi, to jest między senatem i ministerstwem, tak że rząd angielski tylko patrzeć będzie, jak spór ten wywalczą między sobą władze główne amerykańskie.

Kolońska gazeta utrzymuje, że przekazanie téj sprawy przez senat ministerstwu spraw zagranicznych, niezdradza nieprzychylności, a tem mniej nieprzyjaźni dla Anglii, tylko senat pragnął sprawę tę na chwilę usunąć z toku spraw bieżących. Chcą tym sposobem sprawę tę oddać pod rozwagę nowéj administracyi, która jeszcze dotąd steru rządu nieobjęła. Interes stanów, jakoteż obu izb i prezydenta wymaga, aby rząd Unii niepokazał się w téj ważnéj sprawie rozdwojonym, ale trzymał się zasad jednolitych, które postępowaniu dalszemu nadać mogą siłę.

Co się tyczy przeciwników tego traktatu, utrzymują oni, że ów traktat obraża zasady Monroego (Ameryka dla Amerykanów!), spodziewają się atoli, że Buchanan zamiast odrzucić traktat, podda go pod przejrzenie.

We względzie połączenia Księstw Naddunajskich pisze dziś Indep. belge z Paryża, że Austrya w téj sprawie niemoże się bezwarunkowo spuszczać na Anglią, która niema najmniejszéj chęci popierać przewagę Austryi w miejsce wpływu rosyjskiego. Anglia owszem przychylniejszą się okazuje pojmowaniu téj sprawy przez Francyą i zapominać nienależy, że lord Clarendon figuruje pomiędzy obrońcami zasady połączenia Księstw Naddunajskich.

— Ważne zmiany nastąpią w prowincyach pruskich nadbaltyckich, skoro tylko sprawa o cło zundowe załatwioną zostanie. Prowincye te bardzo się podniosą pod względem materyalnym, bo wszystkie ich porty bardziéj zostaną ożywione uwolnieniem od opłat zundowych handlu morskiego, ile że sprawa o cło zundowe najdaléj do Maja będzie załatwioną. Niemniejsze korzyści spłyną na te prowincye w skutek kolei żelaznych, których budowanie wkrótce się rozpocznie do granic wschodnich, kiedy już pozawierano układy z Rosyą względem połączenia pruskich z rosyjskiemi kolejami żelaznemi. Z tych jedna połączy wschodnie Prusy przez Litwę z Petersburgiem, druga Warszawę z Toruniem. Cały więc handel pójdzie to Wisłą, to na kolei z Łowicza do Torunia z Królestwa Polskiego i ożywi wszystkie porty pruskie nadbaltyckie. Niemała to korzyść, że okręty opuszczające owe porty, nie będą zatrzymywane i przetrząsane na zundzie, a powtóre, że będą wolne od opłat i innych uciążliwości w przejeździe. Nadto powiększy się nawał przywożonych kolejami żelaznemi płodów i towarów najrozmaitszych ze stron, które odtąd na targi nasze z powodu dalekiego oddalenia a ztąd ogromnych kosztów przybywać niemogły. Z tego powodu spekulanci szczecińscy i gdańscy zawierają między sobą spółki na ciągnienie korzyści z tych otwierających się widoków na zwiększony handel i mają zamiar zaprowadzić stałą żeglugę parową między portami pruskiemi nadbaltyckiemi a amerykańskiemi. Dotąd wychodzcy do Ameryki pomijali porty nadbaltyckie, teraz zaś w skutek ułatwień zapewne puszczać się będą z Gdańska i Szczecina do Ameryki, a przewożenie podobnych wychodźców znaczne przynosi korzyści przedsiebiorcom.

Z Frankfurtu nad Menem donoszą, że pan Fonton poseł rosyjski przy bundestagu oświadczył, że rząd rosyjski nie szuka dla siebie organu w prasie niemieckiéj. Dawniéj miał organ swój w Journal de Francfort, ale od czasu gdy tenże przeszedł na stronę Austryi i jéj popiera sprawę, żadnego dziennika nie nabył w Frankfurcie. Prawda, że zmarły niedawno w Berlinie baron Schoepingk polecił pewnym osobom, ażeby się zajęły wydawaniem podobnego dziennika w Franfurcie i dla tego spowodowały jednego tutejszego księgarza do sprzedaży swéj księgarni i przesiedlenia się tym końcem do Frankfurtu, ale że tak w Berlinie jakoteż w Frankfurcie poselstwa rosyjskie odmówiły udziału w tem przedsięwzięciu, przeto ono upadło.

Rosya.

Wraz z ukazem cesarskim o budowie kolei żelaznych w Rosyi, ogłoszonym został urządowo 11. t. m. układ między rządem rosyjskim a towarzystwem kapitalistów krajowych i cudzoziemskich, podejmującém się budowy tychże dróg, nakoniec statut towarzystwa. Chociaż główne warunki tego układu są już wiadome, gdyż podaliśmy je jeszcze przed trzema miesiącami; jednak przytaczamy całą treść układu, jużto z powodu że zawiera on wiele drobniejszych warunków i szczegółów nieznanych, jużto aby podać w całości i z pewnością to, co dotąd częściowo oraz jako niepewne ogłaszanem było. Cały zaś układ wraz z załączonemi do niego aktami jest za obszerny, byśmy go w dosłownem tłumaczeniu zamieścić mogli.

Przyzwolenia na budowę kolei żelaznych w Rosyi według planu nakreślonego przez ministoryum dróg i komunikacyj; otrzymują, oraz układ z rządem podpisały następujące domy bankierskie i kapitaliści: 1) Stieglitz et Comp. w Petersburgu; 2) Fränkel w Warszawie: 3) bracia Baring et Comp. w Londynie; 4) Hottinger et Comp. w Paryżu; 5) Tomas Baring z Londynu jako pełnomocnik domu Hope et Comp. w Amsterdamie; 6) Izaak Pereire dyrektor paryzko-lyońskiéj kolei, i August Thurneisen dyrektor francuskiéj zachodniéj kolei, w imieniu własnem oraz jako pełnomocnicy: a) Mendelsohna et Comp. w Berlinie; b) Emila Pereire naczelnika dyrekcyi kolei żelaznéj francuskiéj południowéj i nadgarońskiéj; c) B. L. Foulda i Fould-Oppenheima; d) braci Mallet w Paryżu; e) barona Sellier w Paryżu; f) J. J. Ouribarena w Paryżu, g) Dessarta, Moussarta et Comp. w Paryżu; h) Adolfa Eichthala naczelnika francuskiéj głównéj kompanii morskiéj; i) Fryderyka Grinniugera i Kazimierza Salvadora kapitalistów w Paryżu.

Wyżéj wymienieni przedsiębiorcy zobowięzują się własnym nakładem i na swój zysk lub stratę zbudować według planu zatwierdzonego przez cesarskie ministerstwo dróg i komunikacyi następujące linie kolei żelaznych: 1) z Petersburga do Warszawy. 2) Kolej boczną mającą łączyć drogę żelazną petersburgsko-warszawską z granicą pruską około Królewca. 3) Drogę żelazną z Moskwy przez Tełę, Orzeł, Kursk i Charków, połączoną bezpośrednio lub pośrednio z dolnym biegiem Dniepru, a następnie prowadzoną między Perekopem a Jeniczeskiem do Teodozyi w Krymie. 4) Drogę żelazną z Kurska lub Orła przez Dünaburg do Libawy (rząd obowięzuje się przed ukończeniem téj linii naprawić i wykończyć port libawski). 5) Kolej z Moskwy do Niższego Nowogrodu.

Przedsiębiorcy zobowięzują się budowę tych kolei rozpocząć najpóźniéj w rok po wydaniu wyżéj ogłoszonego ukazu; po trzech latach powinny być ukończone roboty na przestrzeni najmniéj 300 werst, a po pięciu latach najmniéj tysiąca werst; po upływie zaś 10 lat wszystkie koleje ukończonemi i do użytku publicznego oddanemi być powinny.

Wszelkie roboty muszą być prowadzone według planu przez ministeryum robót publicznych zatwierdzonego. Wszystkie linie powinny być urządzone pod podwójną kolej; jednakowoż najprzód ruch może być tylko na pojedynczéj kolei rozpoczęty, a dopiero wtenczas położyć należy szyny drugiéj kolei, gdy roczny dochód brutto z jednéj wersty wynosić będzie 9000 rsr.

Jako rękojmię dobrego wykonania robót winni przedsiębiorcy złożyć rządowi rosyjskiemu kaucyą wynoszącą 5 procent od nominalnego kapitału pier-

wszéj seryi akcyj, a następnie przy wypuszczeniu każdéj seryi akcyj składać będą na kaucyę, 5 procent od wypuszczanych akcyj. Pięć procent od pierwszéj seryi akcyj, wynoszący 3 miliony rs. a stanowiący początkową kaucyę, złożony być winien najpóźniéj w miesiąc po ogłoszeniu niniejszego ukazu, w gotówce lub w papierach pożyczki rosyjskiéj: część jednak kaucyi przypadająca na francuskich akcyonaryuszów może być złożona w francuskich ren tach. Kaucya ta zwracana będzie częściowo towarzystwu w miarę postępujących robót; to jest za każdem wydaniem na roboty $7\frac{1}{2}$ milionów rs., podniosą stowarzyszeni z kaucyi 375,000 rs. Zawsze jednak suma pozostająca na kaucyą nie ma być niższą od 3 milionów rs.

Towarzystwo przedsiębiorców obowiązuje się do ścisłego wypełnienia warunków układu i poddaje się rosyjskim prawom i przepisom; rząd zaś zabezpiecza mu ciągnienie korzyści z tych kolei przez lat 85, licząc od chwili upłynienia dziesięcioletniego terminu na budowę zakreślonego. Dla zabezpieczenia procentów od włożonego w koleje kapitału i dla jego umorzenia rząd zapewnia przedsiębiorcom roczny dochód z kolei, wynoszący 5 procent od wyłożonego kapitału, przez cały okres 85 lat, lub też do chwili zakupienia kolei żelaznych przez państwo. To zaręczenie dochodu odnosi się do każdéj szczegółowo kolei, ale dochody istotne obrachowywane będą ze wszystkich razem. Kapitał zaś wyłożony na budowę kolei, oznacza w następny sposób: koszta budowy kolei żelaznéj petersburgsko-warszawskiéj, (która odstąpiona jest towarzystwu z robotami w dzisiejszym stanie) obrachowane ogółem są na 85 mil. rs.; koszta budowy kolei bocznéj do Prus rachuje rząd 69,000 rs. za każdą werstę, a innych kolei 62,500 rs. za każdą werstę. Stosowne do takowego obliczenia kapitału zaręcza dochody; gdyby zaś koszta budowy przenosiły tak obrachowany kapitał, rząd nie zaręcza dochodu od przewyższającéj sumy. Wszystkie większe linie podzielone będą na dwie części, a po rozpoczęciu ruchu na jednéj części, rząd dochód obliczy i niedobór dopłaci.

Po upływie lat 20 od chwili rozpoczęcia ruchu na wszystkich kolejach, rząd ma prawo odkupić całą tę sieć kolei. Odkup ten w następujący sposób urządzonym będzie: wziąwszy dochód z siedmiu ostatnich lat, wyciągnie się średni czysty dochód roczny, a sumę tak oznaczoną będzie wypłacał rząd corocznie towarzystwu przez resztę lat 85, w dwóch półrocznych ratach. W każdym razie suma nie może być mniejszą od czystego dochodu z ostatniego roku, ani też mniejszą od dochodu zaręczonego przez rząd. Jeżeli rząd wcześniéj kolei nie odkupi, po upływie lat 85 przechodzą one bez odkupu na własność państwa.

W którenkolwiek z tych sposobów — czy przez odkup, czy przez upłynienie przywileju — przejdą koleje na własność państwa, towarzystwo otrzyma stósowne wynagrodzenie za wszelki materyał jako to wagony, lokomotywy itd. znajdujące się nad oznaczoną etatem liczbę; etat zaś obrachowuje wszelki materyał ruchu, wagony, lokomotywy itd. na 5 milionów rs. na każdą werstę. W ciągu pierwszych 10 lat, z owych 85 uprzywilejowanych, rząd obowiązuje się nie dawać przyzwolenia na żadną kolej mającą dotykać miasta, przez które już koleje towarzystwa przechodzą, wyjąwszy gdyby założenie takiéj nowéj kolei nakazywał interes państwa. A w takim nawet razie towarzystwo teraz utworzone, będzie miało pierwszeństwo w otrzymaniu koncesyi na nową kolej, przed wszystkiemi innemi towarzystwami takie same warunki podającemi.

Taryfa od przewozu oznaczona jest 3, $2\frac{1}{2}$ i $1\frac{1}{4}$ kopiejki na werstę od osoby; wojsko przewożone będzie za $\frac{1}{4}$ część téj ceny, a transporta wojskowe za połowę ceny naznaczonéj od przewozu ciężarów.

Towarzystwo może na swój użytek zaprowadzić linie telegraficzne, które będą zostawać pod nadzorem urzędników rządowych, strzegących jedynie, aby telegrafami towarzystwa nie przesyłano depesz prywatnych.

Towarzystwo może do służby przy kolei brać cudzoziemców lub krajowców. Jedynie mianowania na wyższe posady potrzebują potwierdzenia rządu.

Towarzystwo nieopłaca cła od wprowadzonych do kraju na swój użytek szyn, machin itd. Może nabywać nieosiedlone przestrzenie ziemi, zakładać na nich drogi, kanały, doki, fabryki, otwierać łomy kamienne itd. Własności gruntowe towarzystwa, kapitały i dochody są wolne od podatków, wyjąwszy ogólny podatek od nieruchomości.

Towarzystwo zostaje pod nadzorem ministeryum robót i komunikacyi. Do tego nadzoru mianowani będą przez rząd oddzielni urzędnicy, którzy jednak nie mogą się mięszać do spraw wewnętrznych, lecz o wszystkiem uwiadamiani być winni. Kara na towarzystwo i służbę przy kolejach może być tylko wymierzaną przez stósowne sądy i zwierzchność, i według praw rosyjskich. Odpowiedzialność za wszelkie czyny, wypadki lub zaniedbania na kolejach żelaznych spada na urzędników a nie na członków rady zawiadowczéj. — W razie różnicy zdań między towarzystwem a ministeryum robót i komunikacyj, rozstrzyga sam cesarz.

Jeżeli towarzystwo po dwóch napomnieniach, z których jedno po drugiem w sześć miesięcy nastąpić winno, nie wypełni swoich zobowiązań (wyjąwszy przypadek wojny lub inne wielkie klęski), rząd ma prawo wstrzymać wypłatę zaręczonego przez siebie dochodu pięcio-procentowego od kapitałów włożonych w ukończone już linie; zaś na liniach nieukończonych, wchodzi rząd w posiadanie wszystkich gruntów, budowli i materyałów, a nawet otwartych już użytkowi publicznemu części tychże linij. Rząd wówczas wystawia każdą pojedynczą linię na sprzedaż i daje towarzystwu do wyboru: albo przyjąć sumę za tę niedokończoną kolej przez kupującego ofiarowaną, albo też przyjąć na siebie obowiązek zaręczenia dochodu wynoszącego pięć procent od sumy, na którą koszta budowy obrachowane zostały.

Statut tego »pierwszego rosyjskiego towarzystwa kolei żelaznych« zawiera następujące główne przepisy: Kapitał mający być użyty na budowę kolei a zebrany przez akcye, obrachowany jest na 275 milionów rs.; jednak późniéj w miarę potrzeby powiększonym być może. Wartość imienna akcyj jest 125 rs., 134 talarów, 500 franków, 20 funtów szterlingów. Mogą być równie wydawane obligacye, których wartość imienna późniéj oznaczoną będzie. Umarzanie akcyj i obligacyj (pierwszych całemi seryami) rozpocznie się z rokiem 1867, i ukończone ma być winno w ciągu 85 lat. W tym celu utworzonym będzie najprzód z czystego dochodu kapitał rezerwowy, który ma dójść do sumy 5 milionów rs. Przewyżka dochodu czystego nad pięć procent rozdzieloną będzie w następujący sposób: 90 procentów przewyżki otrzymają akcyonaryusze, sześć procentów założyciele, dwa procenta członkowie Rady zawiadowczéj (którzy prócz tego pensyą pobierać będą), a dwa procenta urzędnicy towarzystwa. Rada zawiadowcza składać się będzie w połowie z Rosyan, prezesem Rady musi być zawsze Rosyanin, a głos jego przy równości głosów jest rozstrzygającym.

Najprzód wypuszczonem będzie w obieg (pierwsza emisya) 600,000 akcyj (tj. za 75 milionów rs.), Akcye te rozebrali: Stieglitz i Fränkel 225,000 akcyj; bracia Baring 170,000 akcyj; Tomasz Baring za Hopego 70,000 akcyj; Pereire i Turneisen za siebie i Mendelsohna 10,000 akcyj; Hottinger 25,000 akcyj; Pereire i Turneisen za bankierów paryskich 100,000 akcyj (a przeto najwięcéj akcyj po Rosyi wzięła Anglia). Przy następnych wypuszczeniach akcyj, właściciele akcyj pierwszego wypuszczenia mają prawo do $\frac{2}{3}$ części akcyj wypuszczanych. Oto najważniejsze przepisy statutu (Czas.)

Francya.

Paryż, 24. Lutego. — Feruk chan miał się wyrzec zapłaty 300,000 funtów szterlingów, które Persya w skutek dawniejszego układu miała prawo żądać od Anglii. Lubo Pays nie wątpi, że do układu między Persyą a Anglią niezadługo przyjdzie, twierdzi jednak, że sprawa nie została jeszcze całkiem załatwioną, jak to Nord donosił. — Fregata francuska »la Sibylle« jak Pays donosi, rzuciła kotwicę 14. Stycznia przed wyspą Ormus, przy wstępie perskiéj zatoki morskiéj. Opuściła ona 4. Grudnia Bombay, i miała 29. Stycznia na nowo wyruszyć, aby udać się ku wyspie Karrak, do któréj Francya swe wznawia prawa, mające być przez nią popierane po ukończeniu obecnéj wojny persko-angielskiéj.

Podług listów z Aten z d. 18. Lutego odbył się 16. t. m. przegląd wojska francusko-angielskiego, opuszczającego ziemię grecką.

Anglia.

Londyn, 24. Lutego. — Posiedzenie izby niższéj z d. 23. m. b. zajmowało się interpelacyą Kinnairda zwróconą do lorda Palmerstona co do kwestyi newszatelskiéj, tj. kiedy się zgromadzi konferencya w sprawie newszatelskiéj i czyli można się spodziewać, że spór szwajc. na drodze pokoju się załatwi. Na to lord Palmerston odpowiedział: Nie wyznaczono dotąd czasu do otwarcia tych konferencyj. Sądzę atoli, że wszystkie mocarstwa z rządem francuskim połączone zaproszone są już na konferencyą, i zezwoliły wysłać swych deputowanych. Co się tyczy drugiéj części pytania szanownego członka, nie mogę nic więcéj, odrzekł lord Palmerston, powiedzieć, jeno że rząd szwajcarski przez puszczenie na wolność uwięzionych dał dowód wielkiego umiarkowania, i sądzę, iż nie można powątpiewać, że i król pruski przy otwarciu konferencyi okaże, że tym samym duchem jest przejęty, i że rezultatem tego będzie spokojne ułożenie się. — Potem podjęto kwestyą budżetową, która żywe i długie wzniecila debaty.

Włochy.

Z Rzymu piszą pod dniem 19. Lutego do Monitora paryskiego: Liczba w tym roku przybyłych obcych do Rzymu jest niezwykle wielka. Podają ją do 60,000, z których połowa na Włochów, a druga przypada na zagranicznych. Król bawarski przybył tu 15. Lutego i zamyśla trzy tygodnie zabawić, a potem jak sądzą, uda się do Aten w odwiedziny brata swego, króla greckiego Ottona.

— Wydany wyrok przeciw Katarzynie Fanelli, a rozlepiony na d. 9 b. m. na rogach ulic w Rzymie, brzmi jak następuje:

»My Jacek de Ferrari, z zakonu kaznodziejskiego Mr. ś. T. i jeneralny komisarz powszechnéj rzymskiéj inkwizycyi św itd.

»Katarzyna Fanelli dziewczyna licząca lat 23 rodem z Casalviera w dyecezyi Sora, od kilku lat w Sezza zamieszkała, usiłowała uchodzić przez zręczne wymysły za świętą, chwaląc się rozmaitemi objawieniami, przepowiedniami, ekstazyami, widzeniami, ukazywaniem się Jezusa i N. Panny Maryi, tudzież innemi nadprzyrodzonemi darami i łaskami boskiemi. Wykazanem jest z akt i z rozbioru rzeczy, a nawet z własnego jéj zeznania sądownie po jéj uwięzieniu złożonego przed sądem officium śgo, że w owych mniemanych widzeniach, zjawiskach, objawieniach, bliznach i innych rzeczach poczytywanych jako szczególna łaska boska, zachodziło oszustwo, falszerstwo i zmyślenie. Przeto w wykonaniu dekretu oficium śgo z dnia 4. Lutego 1857, aby publiczność oświecić i odjąć każdemu fałszywą wiarę w świętość pomienionéj osoby, ogłaszamy i oświadczamy, że świętość owéj Katarzyny Fanelli jest udaną i zmyśloną; że nieobcą jest błędnym i niemoralnym zasadom, że o wzmiankowane sprawy uznanemi zostały za fałsz i zmyślenie, a przeto rzeczona osoba skazaną została przez oficium śgo na 12 lat więzienia. Niechaj więc nikt nieośmiela się w przyszłości pomienioną Katarzynę Fanelli uważać z powodu spraw przytoczonych za świętą i mieć ją za taką, a to pod zagrożeniem kar jakie oznaczone będą przez Ich Eminencye najprzewielebniejszych kardynałów jeneralnych inkwizytorów. Dan w kancelaryi oficium śgo w Watykanie w dniu 6. Lutego 1857. F. Jacek de Ferrari z zakonuu kazn. jlny komis. oficium ś. Anioł Argenti notaryusz powszechnéj i rzymskiéj inkwizycyi ś.

Kronika miejscowa.

Poznań, 28. Lutego. — Według biura statystycznego płacono na targach W. Ks. Poznańskiem w miesiącu Styczniu r. 1857 przecięciowo licząc na srebrne grosze i szefle następujące ceny: 1) Poznań: pszenica $76\frac{11}{12}$, żyto $49\frac{3}{12}$, jęczmień $42\frac{4}{12}$, owies $27\frac{5}{12}$, ziemniaki $16\frac{3}{12}$; — 2) Bydgoszcz: pszenica $84\frac{2}{12}$, żyto $48\frac{4}{12}$, jęczmień $35\frac{7}{12}$, owies $24\frac{4}{12}$, ziemniaki $17\frac{8}{12}$; — 3) Krotoszyn: wypuszczono; — 4) Wschowa: pszen. $87\frac{3}{12}$, żyto $46\frac{2}{12}$, jęcz. $41\frac{10}{12}$, owies $25\frac{10}{12}$, ziemniaki $14\frac{4}{12}$; — 5) Gniezno: pszenica $86\frac{6}{12}$, żyto $52\frac{7}{12}$, jęczmień $38\frac{9}{12}$, owies $26\frac{8}{12}$, ziemniaki $16\frac{9}{12}$; — 6) Rawicz: pszenica $91\frac{5}{12}$, żyto $47\frac{5}{12}$, jęczmień $41\frac{7}{12}$, owies 25, ziemniaki $17\frac{2}{12}$; 7) Leszno: pszenica $88\frac{3}{12}$, żyto $47\frac{10}{12}$, jęczmień 38, owies 26, ziemniaki $16\frac{9}{12}$; — 8) Kempno: pszenica $82\frac{6}{12}$, żyto $51\frac{6}{12}$, jęczmień 43, owies $28\frac{6}{12}$, ziemniaki 11. — Ceny zaś przecięciowe po głównych targach monarchii pruskiéj były następujące: w 13 pruskich miastach na szefle i srebrne grosze obliczone: pszenica $87\frac{7}{12}$, żyto $50\frac{11}{12}$, jęczmień $40\frac{9}{12}$, owies $25\frac{2}{12}$, ziemniaki $19\frac{9}{12}$; w 7 poznańskich miastach: pszenica $85\frac{3}{12}$, żyto 49, jęczmień $40\frac{2}{12}$, owies $26\frac{3}{12}$, ziemniaki $15\frac{8}{12}$; w 5 brandeburskich miastach: pszenica $85\frac{5}{12}$, żyto $51\frac{7}{12}$, jęczmień $43\frac{4}{12}$, owies $27\frac{1}{12}$, ziemniaki $17\frac{11}{12}$; w 5 pomorskich miastach: pszenica 82, żyto $54\frac{1}{12}$, jęczmień $43\frac{6}{12}$, owies $26\frac{11}{12}$, ziemniaki $24\frac{5}{12}$; w 12 szląskich miastach: pszenica $82\frac{7}{12}$, żyto $50\frac{1}{12}$, jęczmień $42\frac{2}{12}$, owies $25\frac{1}{12}$, ziemniaki $15\frac{2}{12}$; w 8 saskich miastach: pszenica $80\frac{1}{12}$, żyto $57\frac{8}{12}$, jęczmień $48\frac{7}{12}$, owies $27\frac{6}{12}$, ziemniaki $18\frac{5}{12}$; w 4 westfalskich mia-

stach: pszenica $86\frac{4}{12}$, żyto $67\frac{2}{12}$, jęczmień $51\frac{2}{12}$, owies $33\frac{1}{12}$, ziemniaki $27\frac{10}{12}$; w 14 reńskich miastach: pszenica $97\frac{5}{12}$, żyto $71\frac{7}{12}$, jęczmień $58\frac{10}{12}$, owies $31\frac{7}{12}$, ziemniaki $27\frac{5}{12}$.

Z Bydgoszczy donoszą pod 27. Lutego, że tam się utworzył komitet, który wypracował projekt względem zaprowadzenia w Bydgoszczy oświetlenia gazem. Koszta obliczył założenia na 81,927 tal., które w obligacyach wydanych w obieg mają opłacać 4 proc., a 1 proc. na umorzenie tak, że w 41 latach pożyczka będzie spłacona. Jeżeli projekt ten przyjdzie do skutku, będzie to trzecie miasto w W. Księstwie Poznańskiem światłem gazowem oświecone.

Z Nakła donoszą, że mularz tameczny wystawił na rachunek burmistrza kamienicę, ale że interesa jego podupadły, a mularz niewidział sposobu, jakim wrócą mu się wyłożone pieniądze za wystawione mury, przeto nieczekał konkursu wierzycieli, ale po prostu rozebrał mury i zwiózł na swoje podwórze materyały. Owoż nowy przykład, jak kamienicę ktoś z ulicy zabiera na swoje podwórze.

Wiadomości literackie.

Poznań, 28. Lutego. — »Przyrody i przemysłu« rok II wyszedł nr. 9. i zawiera: o piorunach, (ciąg dalszy) przez Adama Mieczyńskiego. — O wodzie (dokończenie) przez Juliana Zaborowskiego. — Przegląd ruchu literackiego i naukowego w dziedzinie nauk przyrodniczych. Kopernika tudzież i innych astronomów polskich w jeografii zasługa, przez J. Lelewela.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 27. Lutego.

Pszenica 50—81 tal.

Żyto $41\frac{3}{4}$—$42\frac{1}{4}$ tal., na Luty $42\frac{3}{4}$—$\frac{1}{4}$ tal., na Luty Marzec $42\frac{1}{4}$ tal., na dostawę wiosenną $43\frac{1}{3}$—$72\frac{7}{8}$ tal., na Maj Czerwiec $43\frac{1}{2}$ tal.

Jęczmień 33—40 tal.

Owies 21—25 tal.

Groch 35—46 tal.

Olej rzepiowy $17\frac{1}{8}$ tal., na Luty $17\frac{1}{12}$ tal., na Luty Marzec 17 tal., na Kwiecień Maj $16\frac{3}{4}$—$\frac{5}{6}$ tal., na Wrzesień Październik $15\frac{1}{8}$—$\frac{1}{6}$ tal.

Olej lniany $15\frac{1}{4}$ tal.

Okowita bez beczki $26\frac{1}{3}$ tal., na Luty $26\frac{5}{8}$—$\frac{5}{6}$ tal., na Luty Marzec $16\frac{3}{4}$—$\frac{2}{3}$—$\frac{5}{8}$ tal., na Marzec Kwiecień $26\frac{2}{3}$ tal., na Maj Czerwiec 27 tal., na Czerwiec Lipiec $27\frac{1}{2}$ tal., na Lipiec Sierpień 28 tal.

Szczecin, 27. Lutego.

Pszenica na dostawę wiosenną $75\frac{1}{2}$ tal.

Żyto 42—$41\frac{1}{2}$ tal., eu dostawę wiosenną $43\frac{3}{4}$ tal., na Lipiec Sierpień $44\frac{1}{2}$ tal., na Sierpień Wrzesień 44 tal.

Olej rzepiowy $16\frac{2}{3}$ tal., na Luty Marzec $16\frac{2}{3}$ tal., Kwiecień Maj $16\frac{1}{3}$ tal., na Wrzesień Październik $15\frac{1}{4}$ tal.

Okowita $13\frac{7}{8}$ proc., na dostawę wiosenną $13\frac{5}{8}$ proc., na Maj Czerwiec $12\frac{7}{8}$ proc., na Czerwiec Lipiec $12\frac{1}{2}$ proc.

Gdańsk, 26. Lutego. — Ostatni poniedziałkowy targ w Londynie żadnéj nam nie przedstawia odmiany. Dowóz krajowéj pszenicy mały, — zagranicznéj prawie żaden, a mimo to żądania i ceny nie poruszyły się. Na targu było wielu kupujących; ale nędzna kondycya angielskiego ziarna odstręczała od tranzakcyi i cały obrót po ostatnich notowaniach ograniczył się do zaspokojenia potrzeb konsumcyi.

W ciągu tygodnia przybyło do Londynu:

	Pszenicy.	Jęczmienia.	Owsa.	Bobu i grochu.	Siemie lniane i rzepak.	Mąki cetn.
z kraju	5718	4396	7893	2569	1835	47,507
z zagranicy	1102	1387	2479	328	230	537

Targi szkockie, irlandzkie i prowincyonalne trzymały się lepiéj, niektóre nawet z małem podniesieniem.

W Irlandyi było dosyć ożywienia i za żyto 6 a za pszenicę 15 guld. na łaszcie płacono drożéj.

We Francyi notowania żadnéj nie uległy zmianie, a kolosalne bo blisko 300,000 łasztów wynoszące kilkodniowe dowozy, bynajmniéj na zniżenie cen nie wpłynęły, a pszenica w miarę przybycia znajdowała odbyt.

Na naszéj giełdzie było więcéj ruchu i pszenice średnich gatunków miały dobry odbyt, bez żadnego jednak podwyższenia w notowaniach. Zyto nieco w wartości przybrało; groch zaś o 1 sgr. na szeflu taniéj płacono. Zawarto nowe kontrakta na odstawę polskiego żyta z pierwszą wodą po 312 guld. za 122 funt. czyli za szef. berl. z wagą 85 funt. po 1 tal. 22 sgr.

Płacono za szefel pruski wagi berl.		Tal.	sgr.	fen.	Tal.	sgr.	fen.
Pszenicy	84—87	2	10	—	2	20	4
„	88—91	2	25	—	3	10	—
» czerwon. gal.	92—93	3	11	8	—	—	—
Żyta	80—88	1	15	—	1	25	—
Jęczmienia	76—78	1	11	—	1	16	—
Grochu	» »	1	14	—	1	20	—

Czas mieliśmy prześliczny suchy, wszakżeż bez śniegu i deszczu.

Kursa zamian. — Londyn 199. Hamburg $45\frac{1}{2}$. Amsterdam $102\frac{1}{4}$.

Alexander Makowski & Comp.

Przybyli do Poznania 28. Lutego.

BAZAR: ks. Tułodziecki z Miłosławia, Mikorski z Wyganowa, Budziszewski z Xiąża, Chodacki z Chwałkowa, Bojanowski z Krzekotowic, Rekowski z Gorazdowa, Rekowski z Koszut, hr. Mielżyński z Miłosławia, hr. Szołdrski z Brodowa, Swiniarski z Kruszewa, Niemojewski z Sliwnik.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Bröcker z Wrocławia, Härtel z Bremy, Jackson z Anglii, Martinstein z Brukseli, Lasker z Gniezna, Klein z Szczecina.

HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA: Poncet z Starego Tomyśla, Schlamm z Bydgoszczy, Friederich z Berlina, Spatz z Düsseldorfu, Elingstein z Poczdamu.

HOTEL DU NORD: Karnkowska z Wrześni.

POD CZARNYM ORŁEM: Falkowska z Pacholewa, Koczorowski z Wrączyna.

HOTEL BERLINSKI: Mielęcki z Łabiszyna, Waligórski z Rostworowa, Hecht z Nitsche, Nowak z Wrocławia.

HOTEL PARYZKI: Moszczeński z Żołądowa, Konarzewski z Sobiesiernic, Sadowski z Strzałkowa.

POD BIAŁYM ORŁEM: Niklass z Bielaw, Neumann z Bojanowa, Frankiewicz z Gniezna.

POD TRZEMA LILIAMI: Tobisch z Pressnitz, Schmidt z Trzemeszna.

HOTEL WROCŁAWSKI: Berndt z Międzychodu.

Wypowiedzenie

listów rentowych prowincyi Poznańskiéj.

Z odwołaniem się na przepisy banku rentowego z dnia 2. Marca 1850. r. §. 41. i następne, zawiadomiamy posiedzicieli listów rentowych prowincyi Poznańskiéj, iż przy odbytém dziś według przepisów losowaniu listów rentowych, w terminie 1. Kwietnia 1857. r. płatnych, następujące numera wyciągnięte zostały:

Lit. A. na 1000 Tal.

221. 389. 859. 985. 1475. 1630. 1706. 1851. 2218. 2327. 2444. 2580. 3003. 3123. 4112. 4219. 4821. 5156. 5708. 6078. 6101. 6462. 6681. 7057.

Lit. B. na 500 Tal.

408. 751. 891. 1193. 1286. 1372. 1463.

Lit. C. na 100 Tal.

288. 362. 456. 542. 1306. 1590. 1692. 1751. 2396. 2768. 2806. 2915. 3391. 3811. 3868. 4427. 4526. 4760. 5888. 5968. 6006. 6032. 6104. 6467. 6626.

Lit. D. na 25 Tal.

135. 375. 749. 941. 1173. 1360. 1550. 1641. 2425. 2734. 3013. 3347. 3390. 3628. 3795. 4362. 4586. 4604. 4624. 4652.

Lit. E. na 10 Tal.

100. 202. 351. 508. 576. 973. 1020. 1167. 1421. 1657. 1981. 2459. 2714. 2760. 3178. 3197. 3222. 3582. 3815. 3898. 4176. 4368. 4574. 4588. 4734. 5306. 5307. 5360. 5803. 5842. 5863. 5912. 5952. 5966.

Wypowiadając wzwyż wyrażone listy rentowe niniejszém wzywamy posiedzicieli tychże, aby imienną wartość powyższych listów rentowych za złożeniem takowych w stanie do kursu usposobionym z należącemi do nich kuponami niepłatnemi Ser. I. Nr. 14. do 16. w gotowiźnie w terminie dnia 1. Kwietnia 1857. r. w kassie naszéj odebrali.

To nastąpić może, o ile fundusze kassy naszéj wystarczają, już od dnia dzisiajszego, lecz w tym razie tylko za odciągnieniem prowizyi po 4 od sta od dnia zapłaty aż do niedotrzymanego terminu.

Kassa nasza nie może się jednakże wdawać w przesyłanie prywatnym osobom waluty za nadesłaniem listów rentowych, gdyż na odebranie waluty pokwitowanie natychmiastowe wystawione być powinno, co li tylko w kassie, przy złożeniu wylosowanego listu, uskutecznione być może.

Zarazem wzywamy powtórnie posiadaczy dawniéj już wylosowanych i wypowiedzianych listów rentowych poznańskich, z których były płatne:

w terminie 1. Kwietnia 1852. roku **Litt. D.** na **25** Tal. Nr. 245.

w terminie 1. Października 1852. r. **Litt. C.** na **100** Tal. Nr. 1545. **Litt. E.** na **10** Tal. Nr. 270. i 938.

w terminie 1. Kwietnia 1853. r. **Litt. A.** na **1000** Tal. Nr. 1708. **Litt. D.** na **25** Tal. Nr. 1228.

w terminie 1. Października 1853. r. **Litt. B.** na **500** Tal. Nr. 534. **Litt. C.** na **100** Tal. Nr. 512. **Litt. D** na **25** Tal. Nr. 829. **Litt. E.** na **10** Tal. Nr. 493. i 669.

w terminie 1. Kwietnia 1854. r. **Litt C.** na **100** Tal. Nr. 278. i 1587. **Litt. D.** na **25** Tal. Nr. 132. i 1167. **Litt. E.** na **10** Tal. Nr. 172. 1530. 1587. i 1625.

w terminie 1. Października 1854. r. **Litt. A.** na **1000** Tal. Nr. 1702. **Litt. B.** na **500** Tal. Nr. 1659. **Litt. C.** na **100** Tal. Nr. 4655. **Litt. D.** na **25** Tal. Nr. 5. 209. i 456. **Litt. E.** na **10** Tal. Mr. 1706. i 1917.

ażeby nominalną tychże wartość po odtrąceniu kwot, któreby w tym czasie za kupony bezpotrzebnie wypłacone były z kassy naszéj pod uniknieniem dalszéj straty procentu i przyszłego przedawnienia kapitału niezwłocznie odebrali.

Poznań, dnia 14. Listopada 1856.

Królewska Dyrekcya Banku Rentowego Prowincyi Poznańskiéj.

W księgarni **E. Maja, przy placu Wilhelmowskim Nr. 4.** są do nabycia po nadzwyczajnie zniżonych cenach:

Mickiewicz. Rzecz o literaturze Słowiańskiéj. 4 tomy. Ozd. opraw. (cena sklep. $5\frac{1}{4}$ Tal.) 3 Tal. Pan Tadeusz ($3\frac{1}{3}$ Tal.) $1\frac{1}{3}$ Tal. — Nakwaska. Obraz Warszawskiego społeczeństwa. (25 Sgr.) 5 Sgr. — Krasiński. Irydion. ($1\frac{2}{3}$ Tal.) 25 Sgr. — Marynia czyli rozmowy o pierwszych zasadach Świętéj Religii (25 Sgr.) 5 Sgr. — Kuczborski. Wykład na lament Jeremiasza proroka. ($1\frac{2}{3}$ Tal.) $7\frac{1}{2}$ Sgr. — Kozłowski. Początki filozofii chrześciańskiéj. 2 tomy. (5 Tal.) $1\frac{1}{2}$ Tal. — Lelewel. Dzieje Litwy i Rusi. (1 Tal.) 15 Sgr. — Polska przedchrześciańska, o zawiązku poezyi polskiéj, Janina, Życie Kościuszki, mowa Orzechowskiego itd. przez Ja... Ka.... Ra.... 3 tomy. Z rycinami. ($2\frac{2}{3}$ Tal.) $17\frac{1}{2}$ Sgr. — Czajkowski, M. Powieści. (1 Tal.) 10 Sgr. — Chwalibóg, S. Zarysy myślenia z wiary. (1 Tal.) 10 Sgr. — Mochnacki. O literaturze polskiéj. 1 tom. (Więcéj nie wyszło.) (1 Tal) 15 Sgr. — Poezye przez F... L... (1 Tal.) 5 Sgr. — Michelet. Legenda o Kościuszce. (15 Sgr.) 5 Sgr. — Legenda o królu Lechu. (10 Sgr.) 5 Sgr.

NB. Całe biblioteki jako téż i mniejsze zbiory książek kupuję każdego czasu po umiarkowanych cenach.

Król. Pruska Akademia gospodarstwa ekonomicznego i rolniczego w Eldenie pod Greifswaldem.

Prelekcye w tutejszéj Król. Akademii gospodarstwa ekonomicznego i rolniczego rozpoczną się dnia 20. Kwietnia r. b. i stósownie do planu nauk w nich rozwodzić się będą Professorowie do umiejętności ekonomii politycznéj, rolniczéj i leśnictwa.

Plan nauk szczegółowy zamieszczonym jest po Król. Pruskich dziennikach urzędowych, a bliższéj wiadomości o Akademii i jéj urządzeniu na zapytanie udzieli podpisany jak najchętniéj.

Eldena, w Lutym 1857.

Dyrektor Król. Akademii ekonomii i gospodarstwa rolnicznego.

Dr. E. Baumstark.

Stud. phil. Polak, nie muzykalny, szuka od 1. Kwietnia r. b. miejsca guwernera. Bliż. wiadom. udzieli Rektor ***Choiński*** w Gostyniu.

OBWIESZCZENIE.

Grunt z kamienicą na Stym Marcinie pod Nrem 110/2, z jednéj strony na ulicy Sto Marcinskiéj, a z drugiéj na ulicy Podgórnej położony, dawniéj własnością Funtowicza będący z wolnéj ręki jest do sprzedania. O warunkach dowiedzieć się można u właścicielki pod tymże Nrem lub w biurze Radzcy Sprawiedliwości Giersch.

ZEUSCHNERA pracownia fotografowania i malowania portretów przy Wilhelmowskiéj ulicy Nr. 25. obok Hotelu Bawarskiego, jest otwarta podczas zimowych miesięcy od godziny 9. do 3.

Dominium ***Kórnik*** ma na sprzedaż 4 centnary zdrowego burakowego nasienia, w połowie cukrowego w połowie bydlęcego. Funt 1 sprzeda się po 4 Sgr. Mający chęć kupna zechcą się zgłosić do biura prowentowego pod ***Bninem.***

Ćwikła, z ziemi rosnąca, czerwona, 110 funt. 15 Tal.

» ***prawdziwa Pohla olbrzymia,*** pomarańczowa, 110 funtów 18 Tal.

Marchew, wielka, biała, z zieloną główką, olbrzymia, funt 12 Sgr.

Kapusta głowiasta, biała, funt 1 Tal.

Proso z grubemi kiściami, czysto żółte, funt 2 Sgr.

Sześciotygodniowe kartofle, berlinska mecka 4 Sgr.

poleca w towarze świeżym i własnego zbioru

A. Niessing, ogrodnik nasion w **Lesznie.**

Dominium ***Gozdowo*** pod Września sprzedaje w tym roku

czysty 2 rzędowy rychły jęczmień ziarnity nadzwyczajnie (phönix), czysty groch (skołośdrzy) i czystą wykę,

te zboża są poczęści wymłocone i poczęści w słomie do widzenia; dalsze uwiadomienia się daje na listy frankowane przez niżéj podpisanego.

Nehring.

Panowie życzący sobie dobra sprzedać lub wydzierżawić i do pośrednictwa użyć podpisanego, upraszają się, aby anszlagi dokładne wcześnie nadesłać zechcieli.

Wronki. ***F. H. Hartmann.***

Plasterki na odciski,

dotychczas jako najlepszy środek do pozbycia się bólu tego, — pojedyńczo sztuka po 2 Sgr., — tuzin po 20 Sgr. — Prawdziwe do nabycia są u

Ludwika Jana Meyer, przy ulicy Nowéj.

Oczekiwany inkaust alizarynowy w małych flaszeczkach nadszedł do handlu

G. Bielefelda, przy Rynku Nr. 87.

Młodzieniec, mający ochotę nauczyć się złotnictwa, przyjętym być może za ucznia u

Rehfeld & Keyl, Wilhelmowska ulica Nr. 13.

Uprasza się sz. publiczność o rychłe zamawianie robót u mnie, gdyż spóźnionych nie będę w stanie tak śpiesznie uskuteczniać.

K. Kamiński, garncarz, Chwaliszewo Nr. 76.

Wszelkiego rodzaju kapelusze przyjmują się do prania i na nową formę w Bazarze Nr. 1.

Jakubowska.

Swieżą nadsełkę prawdziwego Tytuniu Sułtańskiego co tylko otrzymali i polecają funt po 3 Tal.

Bracia Friedländer, ulica Wilhelmowska Nr. 24.

Dominium ***Jurkowo*** pod Krzywiniem ma 450 kóp tegorocznéj trzciny na sprzedaż.

W domu narożnim pod Nr. 5. ulicy Gołębiéj i Szkólnéj jest do wynajęcia pomieszkanie na 1 piętrze od 1. Kwietnia r. b.

Porządnie umeblowany pokój parterowy pod Nr. 14. Wodnéj ulicy jest do wynajęcia. Bliższa wiadomość u

Wilhelma Schmaedicke, Wodna ulica Nr. 17. na I. piętrze.

Co tylko otrzymaliśmy świeżą nadsełkę prawdziwego Tytuniu Basila Joukoff i polecamy funt po 8 Złt. pol.

Bracia Friedländer, ulica Wilhelmowska Nr. 24.

Świeże kuchy lniane

są tanio do nabycia w rafineryi oleju.

Adolfa Asch, w Poznaniu, ulica Zamkowa Nr. 5. w pobliżu Rynku.

Prawdziwe Szampańskie wino.

Ponieważ otrzymałem zlecenie wyprzedania całego zapasu owego wina szampańskiego, przeto spuszczam butelkę po 1 Tal. 12 Sgr. 6 Fen., i polecam takowe po téj cenie.

Wilhelm Schmaedicke, **ulica Wodna Nr. 17.** na pierwszém piętrze.

Skład mój Herbaty Chińskiéj ostatniego sprzętu, uzupełniłem wyborowemi gatunkami.

Poznań. ***J. N. Pietrowski.***

Jagódki jałowcowe niepachniące i niespleśniałe poleca ***Maurycy Briske,*** na rogu Wronieckiéj i Kramarskiéj ulicy Nr. 1.

Od dnia dzisiajszego codzień postne obiady i marynaty. ***Krzymiński,*** Jezuicka ul. Nr. 3.

Dziś w Sobotę wieczor od 5téj godz. i całą niedzielę jest u mnie peklowana górnica gotowana, z chrzanem lub kapustą.

L. Masłowski, Jezuicka ulica Nr. 8.

Minął świetny karnawał — i na cóż się przydał?
Każdy z Ojców dla córy dużo groszy wydał.
Z garniturem wolanty, i te krynoliny
Zagrażają upadkiem nie jednéj rodziny;
I jakież rezultaty z téj hucznéj zabawy?
Prawie każdy z młodzieży podbity — kulawy,
W kieszeni same płótno — dziś pieniądze trudne
Leżą tylko po kątach rękawiczki brudne
Lakierki popękane — i wytarte fraki
Pozostały w puściźnie! — rezultat niejaki;
A wy panie obszyte w gazy i wolanty
Co zjadałyście combry — torty — i bażanty,
Czy iskierka wdzięczności w sercach waszych tleje?
Czy zrobiła która z was jednemu nadzieje?
Pono żadna niestety! — tu przedział daleki
U was jest główną rzeczą czyste hypoteki!
Pomimo że i wasze nie stoją alpari
Często resztki wyprawy — payera mon mari;
Przysłowie zaś nam znane służy do obrony,
Że chociaż chłop słomiany — to wart złotéj żony.

Kurs giełdy berlińskiéj.

Dnia 27. Lutego 1857.	Stopa pCt.	Na pr. kurant papierami.	Na pr. kurant gotowizna.
Pożyczka rządowa dobrowolna	$4\frac{1}{2}$	100	—
dito z roku 1850.	$4\frac{1}{2}$	—	$99\frac{3}{4}$
dito z roku 1852.	$4\frac{1}{2}$	—	$99\frac{3}{4}$
dito z roku 1853.	4	—	$94\frac{1}{2}$
dito z roku 1854.	$4\frac{1}{2}$	—	$99\frac{3}{4}$
Obligi długu skarbowego	$3\frac{1}{2}$	—	$84\frac{1}{2}$
dito premiów handlu morskiego	—	—	—
dito Marchii Elektoralnéj i Nowéj	$3\frac{1}{2}$	—	—
dito miasta Berlina	$4\frac{1}{2}$	—	$99\frac{3}{4}$
dito dito	$3\frac{1}{2}$	—	—
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowéj	$3\frac{1}{2}$	$88\frac{1}{4}$	—
dito Prus Wschodnich	$3\frac{1}{2}$	$88\frac{1}{4}$	—
dito Pomorskie	$3\frac{1}{2}$	$88\frac{1}{4}$	—
dito W. X. Poznańskiego	4	—	$98\frac{3}{4}$
dito W. X. Pozn. (nowe)	$3\frac{1}{2}$	—	$86\frac{1}{2}$
dito Szląskie	$3\frac{1}{2}$	—	—
dito Prus zachodnich	$3\frac{1}{2}$	$84\frac{1}{4}$	—
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	$91\frac{3}{4}$
Louisdory	—	—	$110\frac{1}{4}$
Akcye kolei żelazn. Starogr. Poznańsk.	4	104	—

Zakład agronomiczny
Teodora Baartha w Poznaniu
przy ulicy Szewskiéj Nr. 20.

poleca najliczniejszy skład **nasion** po najtańszych cenach, jako to: wszelkie gatunki koniczyny, brzanki łąkowéj, prawdziwéj francuskiéj lucerny, lucerny piaskowéj, serradella, sporku, angielskiego, francuskiego, włoskiego i niemieckiego rajgrasu, psi trawy kupkowéj, kostrzewy owczéj, trawy miodowéj, kukurydzy, marchwi, buraków na paszę, nasion leśnych, lnu, wraz z wielu innemi ekonomicznémi nasionami; daléj kartofle cehulowe, prawdziwe peruwiańskie Guano Anth. Gipps & Son w Londynie, gips do mierzwienia itd. — Spisy cen wydają się bezpłatnie w kantorze.

Niżéj podpisany **Kantor sprzedaży wapna** poleca niniejszém **skład wapna** zawsze świeżo palonego z pieców w **Gogolinie i Gorasdzu,** zapewniając szanownym konsumentom równie, jak kupującym ku dalszéj sprzedaży, że ceny towaru **jak najumiarkowańsze,** oraz **miara jak najrzetelniejsza.** Kantor przyjmuje obstalunki na wszelką ilość wapna. Odstawia się towar na żądanie także na stacye kolei żelaznéj w **Kościanie, Czempiniu, Mosinie, Rokietnicy, Szamotułach, Wronkach i t. d.**

Kantor sprzedaży wapna w Poznaniu.

R. Rabsilber, przy ulicy Szerokiéj Nr. 20.

Teodor Baarth, przy ulicy Szewskiéj Nr. 20.